

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αθήνα 28-09-2022
Αρ. Πρωτ:Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 54664

Ταχ. Δ/νση: Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας: 104 33
Πληροφορίες: Ιορδανίδης Ηλίας, Ντίνη Κατερίνα
Τηλέφωνο: 2132161344
e-mail: ddy@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ : Όπως Π.Α.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Διενέργεια ελέγχων στα εμφιαλωμένα φυσικά μεταλλικά νερά που κυκλοφορούν στο εμπόριο στην Ελλάδα

Σχετ:

- α. Το υπ' αριθμ. Π.Δ. 433/83 (ΦΕΚ 163/Α/9.11.83) «Όροι εκμετάλλευσης και κυκλοφορίας στο εμπόριο φυσικών μεταλλικών νερών», όπως ισχύει
- β. Η Οδηγία 2009/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών (Αναδιατύπωση)
- γ. Η Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 21793/7.4.2021 εγκύκλιος με θέμα: «Επισημάνση φυσικών μεταλλικών νερών –ενδείξεις στις ετικέτες των φιαλών των φυσικών μεταλλικών νερών» (ΑΔΑ Ω2Χ4465ΦΥΟ-ΝΦΟ).
- δ. Ο ευρωπαϊκός κατάλογος των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του (α) σχετ., τα μόνα νερά που επιτρέπεται να κυκλοφορούν στο εμπόριο ως φυσικά μεταλλικά νερά είναι αυτά που προβλέπονται από το εν λόγω Διάταγμα και είναι σύμφωνα με αυτό.

Ειδικότερα, προκειμένου ένα νερό που προέρχεται από το έδαφος της Ελλάδας ή Κράτους-Μέλους της Ε.Ε. ή τρίτης χώρας να κυκλοφορεί στο ελληνικό εμπόριο ως φυσικό μεταλλικό νερό, πρέπει πρώτα να έχει αναγνωρισθεί ως φυσικό μεταλλικό νερό είτε από τη χώρα μας (με απόφαση του Υπουργού Υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του (α) σχετ), είτε από την αρμόδια αρχή άλλου Κ-Μ της Ε.Ε.

Κάθε κράτος -μέλος της Ε.Ε. ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες προέβη στην αναγνώριση ενός νερού ως φυσικό μεταλλικό νερό. Ο κατάλογος των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών (σχετ.-δ-) δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στον ως άνω ευρωπαϊκό κατάλογο αναγράφονται η εμπορική επωνυμία (trade description) του φυσικού

μεταλλικού νερού, η ονομασία της πηγής (name of source) και ο τόπος εκμετάλλευσης της πηγής (place of exploitation).

Η επικαιροποιημένη έκδοση του εν λόγω καταλόγου (σχετ.-δ-) μπορεί να μεταφορτωθεί από τον ακόλουθο ηλεκτρονικό σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/food/document/download/ec4fbcc0-7185-4dce-820a-27f7e2653dad_en

Σε συνέχεια των ανωτέρω και με αφορμή καταγγελίες που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μας σχετικά με κυκλοφορία στο εμπόριο μη αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών, και με στόχο τόσο την άρτια εφαρμογή της κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας όσο και την πρόληψη της παραπληροφόρησης και παραπλάνησης του κοινού καθώς και την προστασία της δημόσιας υγείας, οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. παρακαλούνται όπως, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, διενεργήσουν **αμέσως** ελέγχους στα φυσικά μεταλλικά νερά που κυκλοφορούν στο εμπόριο προκειμένου να διακριβωθεί αν αυτά περιλαμβάνονται στον ευρωπαϊκό κατάλογο των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών. Προς διευκόλυνση στο Παράρτημα του παρόντος επισυνάπτεται απόσπασμα της επίσημης εφημερίδας της Ε.Ε. (ημερομηνία 17 Αυγούστου 2022) του καταλόγου των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών που προέρχονται από το έδαφος της Ελλάδας.

Στην περίπτωση που κατά τους διενεργούμενους ελέγχους από τους ελέγχους προκύψει ότι κάποιος/α από τα φυσικά μεταλλικά νερά που κυκλοφορούν στο εμπόριο δεν περιλαμβάνεται στον ευρωπαϊκό κατάλογο των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών και δεδομένου ότι η κυκλοφορία στο εμπόριο μη αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών αποτελεί παράβαση της εθνικής (ΠΔ 433/83) και ευρωπαϊκής νομοθεσίας (Οδηγία 2009/54/ΕΚ), οφείλουν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12 του (α) σχετ., σύμφωνα με τις οποίες οι παραβάτες «[...]διώκονται και τιμωρούνται σύμφωνα με το αρ. 9 του Α.Ν. 2520/40 [...], εκτός αν από άλλες διατάξεις Νόμων προβλέπονται βαρύτερες ποινές».

Ειδικά για την περίπτωση νερών που **προέρχονται από το έδαφος της Ελλάδας** και κυκλοφορούν στο εμπόριο ως φυσικά μεταλλικά νερά χωρίς να περιλαμβάνονται στον κατάλογο, θα πρέπει να ενημερώνεται αμελλητί η αρμόδια Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Υγιεινής του τόπου εμφιάλωσης του νερού για τις άμεσες δικές της ενέργειες.

Η παρούσα εγκύκλιος κοινοποιείται στο Αυτοτελές Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου της Γενικής Δ/σης Γενικού Χημείου της ΑΑΔΕ το οποίο παρακαλείται για τυχόν οδηγίες του, κατά λόγο αρμοδιότητας, προς τις κατά τόπους τελωνειακές υπηρεσίες ώστε, στην περίπτωση εισαγωγής φυσικών μεταλλικών νερών από Κ-Μ της Ε.Ε. ή τρίτες χώρες να ελέγχεται εάν αυτά περιλαμβάνονται στον κατάλογο των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών. Στην περίπτωση που δεν περιλαμβάνονται, επ' ουδενί λόγο δεν θα πρέπει να επιτρέπεται η εισαγωγή τους.

Τέλος, οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. στην έδρα των οποίων λειτουργούν εμφιαλωτήρια φυσικών μεταλλικών νερών, παρακαλούνται όπως αποστείλουν στην Υπηρεσία μας αντίγραφα των αδειών εκμετάλλευσης των πηγών φυσικών μεταλλικών νερών που κυκλοφορούν στο εμπόριο.

Παρακαλείσθε όπως αποστείλετε τα αποτελέσματα των ενεργειών σας στην Υπηρεσία μας το αργότερο έως τις **30 Οκτωβρίου 2022**.

Συνημμένα: 1. Απόσπασμα του ευρωπαϊκού καταλόγου αναγνωρισμένων από την Ελλάδα ΦΜΝ (4 σελ.)
2. Κατάλογος στα ελληνικά

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ**

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

A. ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλες τις Περιφέρειες

Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας
και Κοινωνικής Μέριμνας όλων των ΠΕ
Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής
και Υγειονομικού Ελέγχου

2. Διευθύνσεις Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. της Περιφέρειας Αττικής

3.Γενική Δ/νση Γενικού Χημείου του Κράτους

Αυτοτελές Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου
Αν. Τσόχα 16
11521 Αθήνα

Β. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Όλες οι Περιφέρειες της χώρας

Γραφεία Γεν. Δ/ντών Δημόσιας Υγείας

Γ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας
3. Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
4. Δ1(δ) (5)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**(Απόσπασμα από την Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. 17/8/2022)****LIST OF NATURAL MINERAL WATERS RECOGNISED BY MEMBER
STATES, UNITED KINGDOM (NORTHERN IRELAND) AND EEA COUNTRIES**

In accordance with Article 1 of Directive 2009/54/EC of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 on the exploitation and marketing of natural mineral waters¹, the Commission is publishing in the Official Journal of the European Union the list of natural mineral waters recognised as such by the Member States.

The following list replaces any list of recognised natural mineral waters previously published.

1. MEMBER STATES

.....

List of natural mineral waters recognised by Greece

Trade Description	Name of source	Place of exploitation
Alfa	Source Alfa	Arnissas, DE Vegoritidas Dimou Edessas N. Pellas
Anthemis (formely Ira)	Ira	Kinotita Stavrinidon N. Samou
Apollonio	Apollonio	Agia Varvara Rodos N. Dodekanisou
Avaton-Simonopetras	Avaton-Simonopetras	Agio Oros PE Chalkidikis
Avra	Geotrisi Avra Geotrisi Avra 4	Dimos Aigiou N. Ahaias
Corfu	Corfu	Kinotita Chloromation N. Kerkiras
diamanti	Source Diamanti	Petroussa DE Prosoutsanis Dimou Prosoutsanis PE Dramas
Dios	Source Dios	DD Karitsas Dimou Diou n. Pierias
Doumbia	Doumbia	Kinotita Doumbion N. Chalkidikis
Evdoro	Evdoro	Dimotiko Diamertisma Meliaton Ipatis N. Fthiotidas
Florina	Afoi Efremidi ABEE	BI. PE. Florinas

Trade Description	Name of source	Place of exploitation
Ias	Source Ias	Ditiko Diamerisma Kallianon Stimpthalias N. Korinthias
Ioli	Ioli source	Kinotita Moshohoriou N. Fthiotidas
Kalliroi	Silli	Kinotita Sillis, N. Dramas
Karies	Karies	Kinotita Leontiou (Veteika) N. Ahaias
Kimi	Source Kimi	Evia, N. Evias
Kionia	Trani Gortsa	Kallianoi DE Stymfaliaw Dimou Sikionion
Klinos	Palavi	Kinotita Klinou N. Trikalon
Korpi	Geotrisi Korpi (former Papagianni) Source Korpi	Kinotita Monastirakiou Vonitsas N. Etoloakarnanias
Krini	Krini	Kinotita «Polla Nera» N. Imathias
Krinos	Krinos	Rododafni Egiou N. Ahaias
Lefka Ori	Dihalorimata	DD Stilou Dimos Apokoronou N. Chanion
Lezina	Lezina	Vourkoti Apikion Androu N. Kykladon
Loutraki	Loutraki	Loutraki, N. Korinthias
Mega Perry	Kastri Mega Peristeri	Metsovo N. Ioanninon
Merkada	L. Thanella	Merkada, N. Fthiotidas
Meteora	Stagon	Kalabaka, N. Trikalon
Nigrita	Therma Nigritas	Therma Nigritas, N. Serron
Niki	Niki	Kinotita Ano Karyotes Samotharkis, N. Evrou

Trade Description	Name of source	Place of exploitation
Olympos	Source Olympos	Leprokarya Dimos A. Olympou, N. Pierias
Paiko	Valeratsi II	Valeratsi DE Axioupolis, Dimos Paionias, PE Kilkis
Piges Kostilatas stin Hpeiro	Pigi Mourtzia II Vrizokalamou Kostilatas	Siamantas, Kinotita Theodorianon, N. Artas
Pigi Olympou	Pigi Olympou B' Source A1	Vouliki Katerinis, N. Pierias
Samarina	Goura Samarinas	Samarina, N. Grevenon
Seli	Assos	Spilia, N. Kozanis
Souli	Geotrisi C1	Koutso DD Rematias Dimou Lourou N. Prevezas
Souroti	Souroti Souroti Source C ₁	Kinotita Sourotis N. Thessalonikis
Stamna	Stamna (former Hamoprina)	Mallia, N. Irakleiou Kritis
Talanta	Sarmpania	Sarmpania, DE Monamvasias Dimos Monevasias PE Lakonias
Theoni	Goura	Karditsa N. Karditsas
Thetis	Honaiou	Kinotita Vasilikon (Galarinou) N. Xalkidikis
Veniza	Vakontios	Kinotita Villion, N. Attikis
Vikos	Vikos	Kinotita Perivleptou N. Ioanninon
Xino Nero	Source Pouro	Dimos Amynteou N. Florinas
Ydor Paggaiou	Akrovouni	Akrovouni Dimou Paggaiou PE Kavalas
Zagori	Karakori Perivleptou	Kinotita Perivleptou N. Ioanninon
Zagori	Galderimi Kranoulas	Koinotita Kranoulas N. Ioanninon

Trade Description	Name of source	Place of exploitation
Mitsikeli	Zagorohoria	Mesovouni Negrades N. Ioanninon
Zaros	Amati	Dimos Zarou N. Irakleiou
ZIREIA	ΥΓ1 ZIREIA	Achouri, DE Kyllinis Dimos Stymfalias N. Korinthias

List of natural mineral waters from third countries recognised by Greece

Trade Description	Name of source	Place of exploitation
Tepelene	Kryoneri - Tepeleni	Tepeleni Albania

Κατάλογος Φυσικών Μεταλλικών Νερών επίσημα αναγνωρισμένων από την Ελλάδα			
α/α	Εμπορική Ονομασία	Όνομα πηγής	Τόπος εκμετάλλευσης
1	Άβατον-Σιμωνόπετρας	Άβατον-Σιμωνόπετρας	Άγιο Όρος- ΠΕ Χαλκιδικής
2	Άλφα	Γεώτρηση Αλφα	Άρτισσας, ΔΕ Βεγοριτίδας, Δήμου Έδεσσας Ν. Πέλλας
3	Άνθεμις (πρώην Ήρα)	Ήρα	Κοινότητα Σταυρινιδών, Ν. Σάμου
4	Απολλώνιο	Απολλώνιο	Αγία Βαρβάρα Ρόδος, Ν. Δωδεκανήσου
5	Αύρα	(i) Γεώτρηση Αύρα, (ii) Γεώτρηση Αύρα 4	Δήμος Αιγίου Αχαΐας
6	Βένιζα	Βακόντιος	Κοινότητα Βιλλίων, Ν. Αττικής
7	Βίκος	Βίκος	Κοινότητα Περιβλεπτου, Ν. Ιωαννίνων
8	διαμάντι	Γεώτρηση Διαμάντι	Πετρούσσα ΔΕ Προσοτσάνης Δήμου Προσοτσάνης ΠΕ Δράμας
9	Διός	Γεώτρηση Διός	Ξηροκάμπι ΔΔ Καρίτσας Δήμου Δίου Ν. Πιερίας
10	Δουμπιά	Δουμπιά	Δ.Δ. Δουμπιών, Δήμου Ανθεμούντος Ν. Χαλκιδικής
11	Εύδωρο	Εύδωρο	Δημοτικό Διαμέρισμα Μελιάτων Υπάτη Ν. Φθιώτιδας
12	ΖΑΓΟΡΙ	Καρακόρι Περιβλεπτου	Κοινότητα Περιβλεπτου, Ν. Ιωαννίνων
13	ΖΑΓΟΡΙ	Γκαλντερίμι Κρανούλας	Κοινότητα Κρανούλας Ιωαννίνων
14	Ζαρός	Αμάτι	Δήμος Ζαρού Ν.Ηρακλείου
15	Ζήρεια	ΥΓ1 Ζήρεια	Αχούρι, ΔΕ Κυλλήνης, Δήμος Στυμφαλίας, Ν. Κορινθίας
16	Θεόνη	Γκούρα	Καρδίτσα Ν. Καρδίτσας
17	Θέτις	Χωναίου	Κοινότητα Βασιλικών (περιοχή Γαλαρινού), Ν. Χαλκιδικής
18	Ιόλη	(i) Ιόλη (ii) Γεώτρηση Ιόλη	Κοινότητα Μοσχοχωρίου, Ν. Φθιώτιδας
19	Καλλιρόη	Σίλλη	Κοινότητα Σίλλης, Ν. Δράμας
20	Καρυές	Καρυές	Κοινότητα Λεοντίου (περιοχή Βετέικα), Ν. Αχαΐας
21	Κιόνια	Τρανή Γκόρτσα	Καλλιάνοι ΔΕ Στυμφαλίας Δήμου Σικωνίων
22	Κλεινός	Παλαβή	Κοινότητα Κλεινού, Ν. Τρικάλων
23	ΚΟΡΠΗ	(i) Γεώτρηση Κορπή, πρώην Παπαγιάννη, (ii) Γεώτρηση Κορπή	Κοινότητα Μοναστηρακίου Βόνιτσας, Ν. Αιτωλοακαρνανίας
24	Κορφού	Κορφού	Κοινότητα Χλωροματιών, Ν. Κέρκυρας
25	Κρήνη	Κρήνη	Κοινότητα «Πολλά Νερά», Ν. Ημαθίας
26	Κρίνος	Κρίνος	Ροδοδάφνη Αιγίου
27	Κύμη	Γεώτρηση Κύμη	Ν. Εύβοιας
28	Λεζίνα	Λεζίνα	Βουρκωτή Αποικιών Άνδρου, Ν. Κυκλάδων

Κατάλογος Φυσικών Μεταλλικών Νερών επίσημα αναγνωρισμένων από την Ελλάδα			
α/α	Εμπορική Ονομασία	Όνομα πηγής	Τόπος εκμετάλλευσης
29	Λευκά Όρη		ΔΔ Στύλου Δήμου Αποκορώνου Ν. Χανίων
30	Λουτράκι	Λουτράκι	Λουτράκι, Ν. Κορινθίας
31	Μέγα Πέριου	Καστρί Μέγα Περιστερι	Μέτσοβο Ιωαννίνων
32	Μερκάδα	Λ. Θανέλλα	Μερκάδα, Ν. Φθιώτιδας
33	Μετέωρα	Σταγών	Καλαμπάκα, Ν. Τρικάλων
34	Μιτσικέλι	Ζαγοροχώρια	Μεσοβούνι Νεγράδες Ιωάννινα
35	Νιγρίτα	Θερμά Νιγρίτας	Θερμά Νιγρίτας, Ν. Σερρών
36	Νίκη	Νίκη	Κοινότητα Άνω Καρυώτες Σαμοθράκης, Ν. Έβρου
37	Ξινό Νερό	Γεώτρηση Πόρο	Δήμος Αμυνταίου Ν. Φλώρινας
38	Όλυμπος	Πηγή Όλυμπος	Λεπτοκαρυά Δήμος Α. Ολύμπου Ν. Πιερίας
39	Πάϊκο	ΒΑΛΕΡΑΤΣΙ ΙΙ	Βαλεράτσι, ΔΕ Αξιούπολης, Δήμος Παιωνίας ΠΕ Κιλκίς
40	Πηγές Κωστηλάτας στην Ήπειρο	Πηγή Μουρτζιά ΙΙ Βρυζοκάλαμου, Κωστηλάτας	Σιαμαντάς, Κοινότητα Θεοδοριανών Ν. Άρτας
41	Πηγή Ολύμπου	(i) Πηγή Ολύμπου Β΄ (ii) Γεώτρηση Α1	Περιοχή Βουλίκι Κατερίνης, Ν. Πιερίας
42	Σαμαρίνα	Γκούρα Σαμαρίνας	Περιοχή Σαμαρίνας, Ν. Γρεβενών
43	Σέλι	Άσσος	Σπηλιά, Ν. Κοζάνης
44	Σούλι	Γεώτρηση Γ1	Κουτσό, ΔΔ Ρεματιάς Δήμου Λούρου Ν. Πρέβεζας
45	Σουρωτή	(i) Σουρωτή Γεώτρηση Σουρωτή Γ1	(ii) Κοινότητα Σουρωτής, Ν. Θεσσαλονίκης
46	Στάμνα	Στάμνα (πρώην Χαμοπρίνα)	Μάλλια, Ν. Ηρακλείου Κρήτης
47	Τάλαντα	Σαρμπάνια	Σαρμπάνια, ΔΕ Μονεμβασιάς, Δήμος Μονεμβασιάς, ΠΕ Λακωνίας
48	ΥΑΣ	Γεώτρηση ΥΑΣ	Δ.Δ. Καλλιάνων Στυμφαλίας Ν. Κορινθίας
49	Υδωρ Παγγαίο	Ακροβούνι	Ακροβούνι Δήμου Παγγαίου ΠΕ Καβάλας
50	Φλώρινα	Αφοί Εφραιμίδη ΑΒΕΕ	ΒΙ.ΠΕ. Φλώρινας

Κατάλογος Φυσικών Μεταλλικών Νερών τρίτων χωρών επίσημα αναγνωρισμένων από την Ελλάδα		
Εμπορική Ονομασία	Όνομα πηγής	Τόπος Εκμετάλλευσης
Terelene	Kryoneri- Tereleni	Tereleni Albania